

СВОБОДА

LIBERTY

ЖУРНАЛЪ ДЛЯ РУССКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУССКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА“

Рѣкъ VI.

Мт. Кармель, Па. Четвертъ 23-го Червня 1898.

Число 25.

Календарь.

23 Ч.	Артхоломея и Варнавы
24 П.	Вифрїя
25 С.	Охладны муч.
26 В.	3. По Св. Епископ. Метод.
27 П.	Амоса, Сроинид
28 В.	Тихона чудотв.
29 С.	Мауила, Исмаила

Звѣстъ

„Р. Н. Союзъ“ на коллѣнціи. — Въѣтъ въ Америку. — Гигіена або наука о здороліи. — Новинки. — Зъ поля битвы. — Сибірае. — Фейлетонъ: Про нутро земль. — Смакъшъ. — Оголошеня.

УВАГА.

Хотячй приступити до „Союза“ най посылають вступне и мѣсячне до касіера:

Mr. Kond. Kotanczyk
Box 127
SHAMOKIN, PA.

И увѣдомлять секретаря по адресую:

Rev. Antony Bonczewsky
10 May Str.
ANSONIA, Conn.

„Р. Н. Союзъ“ на V. годовиной конвенціи въ Shenandoah, Pa.

Дальше наступили внесеня що до змѣны статутѣвъ. Богато внесень принято и то не малои ваги, такъ что теперѣшныи статутъ „Р. Н. Союза“ мае цѣлкомъ новый выглядъ.

Однакъ нѣмъ новый статутъ послѣ найновѣйшихъ ухвалъ появить ся зъ друку, мы — переходячя точка за точкою старый статутъ — покажемъ читателямъ, оскѣлько вѣкъ подлягъ змѣнѣ; а зъ другой стороны въ водповѣднѣи мѣсяцяхъ значаемо свѣжй ухвалы. Въ той способѣ представимо ухвалы и рѣшени конвенціи, а читателѣ и члены „Р. Н. Союза“ будуть мати яснее понятя та зможутъ докладно

осудити вагу и вартѣсть рѣшеня для дальшого р звюу „Р. Н. Союза.“

Тя ухвалы суть слѣдуючй:

1) Членомъ „Р. Н. Союза“ може стати каждый Русинъ або Русинка, самотный чи жонатый, если не числитъ менше якъ 1, а не болѣше якъ 45 лѣтъ житя; есть чесный, здоровый, характерный и тверезый. — Кандидаты почавши водѣ 40 року житя, мусять предложити метрику хресту, если хочуть стати членами „Р. Н. Союза“, а такъ само жены 40 лѣтнй тыхъ мужѣвъ, що хочуть вступити до „Союза“ — Дѣти водѣ 1 до 16 року житя, платяты 25 цнт. мѣсячно, статуты и грамоту достаютъ дармо и мають право по 30 дняхъ до посмертного, а то послѣ таблицѣ, поданой на другой сторонѣ.

Сли дѣтина дожіе 16 року житя, то може платити выщю вкладку и такъ стати на ровнѣ зъ другими членами „Р. Н. Союза“, т. е. мати право на \$600.00 по смертного и всякй другій выгоды.

Отже якъ бачите „Р. Н. Союзъ“ прїнявъ важну ухвалу, послѣ котрой водѣ теперъ будуть могли стати членами и дѣти вже водѣ першого року своего житя. Ухвала се важна и дуже користна для насъ. Разъ — що „Р. Н. Союзъ“ прїйде зъ помочию дѣтямъ нашихъ людей, а по другой — нашу грошъ за асекурацію дѣтей не ойде въ чужй руки.

Дальше ухвалено:
2) Поднести посмертне зъ \$500 на \$600. — Разъ тыхъ, що не суть въ станѣ платити 50 цнт. мѣсячного „Р. Н. Союзъ“ зрѣбавъ добродѣйство, бо ухва-

ливъ принимати ихъ въ члены за повъ вступного и повъ мѣсячнои вкладки т. е. 25 цнт. зъ правомъ до повъ мае посмертного т. е. \$300.

3) Право до посмертного мають все нововступаючй члены сейчасъ по вступленю, если бы члена забилъ въ фабрицѣ, майнахъ, або де инде трафилъ ся зъ нимъ яке несподѣване нещасте. Если бы однакъ членъ умеръ зъ слабости (хоробы), то тогда мае право до посмертного:
а) по 90 дняхъ, если не належавъ до братства такого, що стоить въ „Союзѣ“, але самъ собѣ будъ членомъ „Союза“;
б) по 30 дняхъ, если належавъ до братства, що стоить въ „Союзѣ“.

Сли яке братство зъ ишои организации хотѣлобъ приступити до „Союза“, то повинно мати выплачено все до организации, до котрой давнѣйше належало. Сли цѣле братство наразъ приступае до „Союза“, то може бути прїняте безъ вступного.

4) Члены „Р. Н. Союза“ въ разѣ калѣцтва при роботѣ достаютъ слѣдуючй запомоги:

а) за одно око (50 або 100 д.) т. е. одну шесту часть того, що выносите посмертне; за одну руку або ногу (100—200 дол.) т. е. одну третю посмертного, и достае дальше членомъ „Р. Н. Союза“;
б) въ разѣ утраты обохъ ногъ, або обохъ рукъ, або обохъ очей, достае цѣлу посмертну запомогу (300 або 600 дол.) и до „Р. Н. Союза“ немае жадного болѣше права;

в) въ разѣ нездѣбности до працѣ черезъ хоробу стверджену лѣкаремъ, сли будъ 6 мѣс. хорый и 3 роки до „Союза“ належавъ, достае четверту часть (75 або 150 д.) запомоги, и есть дальше членомъ „Союза“;
г) зумашедный, находячй ся въ институтахъ для хорыхъ того рода, достаютъ рѣчно шесту часть (50—100 д.) запомоги такъ довго, доки ихъ посмертне не вычерпае ся, але подѣ тымъ условіемъ, що мусять сповнати всякй обовязки членскы за часъ своеи хоробы;

д) за жену достае членъ половину посмертного (150 або 300 д.) заломоги, однакъ лише за перню. За другу жену „Р. Н. Союзъ“ не платитъ нѣчого, вынѣвши, сли бы жена была членомъ „Р. Н. С.“ зъ правомъ до повъ або цѣлого посмертного;
е) сли жена остае въ краю, то членъ посмертне може отримати ажъ по 6 мѣсяцяхъ належало до „Р. Н. Союза“;

5) До посмертного, кромѣ родныи, нѣхто немае права, хйба тѣ, котрымъ умираючй въ останній хвилѣ се признавъ, або братства, котрий понесли конты похорону. Другй люде могутъ мати до того право лишь за згодою „Р. Н. Союза“.

6) Сли маючй право до повъ посмертного хоче мати право до цѣлого посмертного, то мусить платити цѣлу вкладку 50 цнт., а такожѣ предложити свѣдоцтво лѣкарске и нову декларацию.

7) Посмертне належаче малолѣтнимъ дѣтямъ „Р. Н. Союзъ“ выплачуе ихъ правныи опѣкунамъ, котры мають выказати ся легитимациею опѣкунства и зложити бандъ, що посмертне обернуть на добре. Въ противнѣи разѣ, посмертныи опѣкуе ся само товариство.

Въ каждой мѣсецеости, где есть бодай 5 членѣвъ „Союза“ мае бути выбраный секретарь, котрый коллектуе грошѣ и водѣсалае до „Союза“ и такожъ за все передъ „Союзомъ“ водповѣдае. Вѣнь достае 1 проц. на розходы почтовой. Члены мусять уважати, чтобы секретарь зобранй грошѣ найдальше до 14 дѣвъ голов. касіерови послѣать, бо иначе они могутъ на томъ утерѣтн.

8) На фондъ желѣзный прїпадае 20 проц. водѣ загальнои сумы мѣсячно. Фондъ желѣзный можна пожичати на процентъ, оскѣлько можливо на першій мѣсяцъ — (mortgage).

9) Касіерь, предѣдатель и секретарь, складають бондъ, водповѣдний до сумы грошей находячихъ ся въ касѣ, а то въ сей способѣ, що касіерь складае бондъ такъ высокій якъ много е готовыхъ грошей въ касѣ, а предѣдатель з секретарь по повѣднѣи зъ того.

10) Головна конвенція делегатѣвъ „Р. Н. Союза“ мае водбувати ся що 2 роки, а 1/2 рѣчна що року. На годовну конвенцію есть обовязаныи каждый членъ зложити передъ конвенціею 25 цнт. на розходы.

Се суть найголѣвѣйшй ухвалы. Кромѣ тыхъ выше наведеныхъ наступили водповѣднй змѣны старого статута.
Вкѣнци на порядкъ дневной прїйшла прозѣба Василья Палюха член. братства „Р. Н. Союза“ зъ Pittsburgh, Pa. Сей бѣдачиско вже болѣше якъ 6 мѣсяцѣвъ тяжко хорый. А що нашй братства послѣ своихъ статутѣвъ могутъ помагати своимъ членамъ лише 6 мѣсяцѣвъ, тому Василь Палюхъ, тяжко хорый, не могучи робити, выставленный на голодову

смерть зъ жѣнкою и 4 дѣтьми звернувся зъ просьбою о помѣчь до „Р. Н. Союза.“ Делегаты спеціально въ томъ выладку, розваживши тяжкй обставины, ухвалили дати В. Палюхови для поратованя здоровья \$200, котры водтягнути ся зъ посмертного.

Нарештѣ що до будучои конвенціи ухвалено: що найблизша конвенція делегатѣвъ „Р. Н. Союза“ водбуде ся тамъ, де буде найболѣше членѣвъ, делегатѣвъ мае звертати ся get-up-ticket и денне въ сумѣ \$3.

Вкѣнци ухвалено, чтобы каждый року въ однѣмъ мѣсяцѣ послѣ ухвалы выдѣлу прїнимано молодыхъ кандидатѣвъ въ члены „Р. Н. Союза“ безъ вступного.

На томъ закончила ся пята зъ ряду головна конвенція „Р. Н. Союза“ о 2 год. по полудни дня 8. червня — отже тревала майже два дни. Конвенцію закрывъ водповѣдно промогою предѣдатель о. Т. Обухкевичъ.

Мы зѣ своей стороны мусимо сказать, що та конвенція належитъ до найкраснѣйшхъ конвенцій „Р. Н. Союза“, якй до теперъ водбували ся. Делегатѣвъ зѣ всѣхъ кутковъ повнѣчнои Америки, де замѣшкують наши Русины зѣхало ся споре чинило, — все майже забирали голось; говорили коротко, розумно и до рѣчи, а зѣ ихъ бесѣды можна було познати, що добро ихъ власнои товариства лежить пмы на сердце. Кромѣ того делегаты ще ставили богато внесень и запытанъ, котры поручили имъ ихъ громады. Однимъ словомъ, заинтересоване було велике, о чѣмъ найлѣпше могутъ посвѣдчити наведенй ухвалы, котры запевняютъ успѣхъ и рѣсть нашому „Союзюви.“

Нуже, братья, гей-же вразѣ! Вписуйте ся до „Р. Н. Союза.“ Нынѣ вже не повинно бути жадного Русина въ Америцѣ, котрый бы не належавъ до „Союза“, а „Союзъ“ нынѣ повиненъ числитн не 2 тысячя, але що найменше 20 тысячя членѣвъ. Гляньте лише на користи, якй дае наше молодѣе товариство „Р. Н. Союзъ“, а побачите и переконаете ся, що жадне ише товариство, до котрыхъ нашй люде записують ся, того своимъ членамъ не дае. А кромѣ сего ся наша организациа заповнѣе намъ будучность, бо стелить основу еднѣсти. А въ еднѣсти сила! Тымъ знаменемъ Русине побѣдншь! Старайтесь, чтобы въ вашѣмъ мѣстѣ була слѣдуюча конвенція.

Въ першій день обрадѣ головной конвенціи водбувъ ся биль въ просторѣи сали, де численно зѣбранй гостѣ забавлялись весело ижъ до познои ноци.

Подчасъ балю о. А. Вончевскій въ довадѣи промовѣ згадавъ за все юбилей, якй Русины такъ въ старѣмъ краю якъ и гу обходятъ. Мову его нагороджено ясныи оплесками, а люде зѣ наибольшою увагою слухали тогда, коли бесѣдникъ говоривъ за 50 лѣтннй юбилей занесеня пшцины. — Опѣселя Кость Кирчовъ зѣ Jersey City, пречудово воддекларувавъ „Довбуша.“

Послѣдна конвенція „Р. Н. Союза“ въ Шенандоа, зѣстане на довго въ памяти всѣхъ присутныхъ Русинѣвъ.

ПРО НУТРО ЗЕМЛѢ.

I. Земля есть кулею. -- Великость землѣ. -- Колька доказѣвъ, що земля округла. -- Що то есть глыбустъ?

Мы жїемо на землѣ. Все, що вокругъ насъ на нѣи знаходитъ ся, такъ намъ збуденнѣло, выдѣсь чмысь такимъ звычайнымъ, идо мы прызвичайныи оглядати те все що денно, анѣ не пытаемо ся, що се, зѣ водки оно взялося, а вже про розличныи тайныи нутра нашой землѣ не каждый все знае. Тому, що уважаемо за дуже важне и цѣкаве знати, что то тамъ въ серединѣи нашой землѣ находится, загадали мы за вчении людьми зглубити тѣ тайныи землѣ нашой и оскѣлько можъ ясно передати ихъ нашимъ рускымъ людамъ. Та закимъ значеио бесѣду про нутро землѣ, мусимо згадати колька вступныхъ вѣдомостей про землю згагалѣ.

Першымъ пытаномъ, яке намъ насуваеся есть те, якою есть земля?

Земля есть кулею, що въ просторѣи свѣта крутитъ ся вокругъ сонця. Якъ великою есть земля, можна перекопатъ ся зѣ слѣдуючого обчисленя.

Если бы такъ можна было оперезати землю навповѣи пшнами желѣзной дороги, то тыхъ пшныи треба бы было на 5400 краевыхъ миль довготы; а якъ бы такъ на тѣ пшныи пустивъ тренъ, котрый бы ѣхавъ безустанно по 5 миль на годину, то на такѣ обѣхане землѣ потреба бы 45 дѣвъ и ночей.

А якъ бы зновъ можна было переѣхати наскрозъ черезъ середину землѣ, то на то потреба 1720 краевыхъ миль т. е. 14 дѣвъ и ночей. При такой великости землѣ найвышй горы що члѣты понадѣ 8 миль англ. высоты, выглядуютъ якъ зернятка пѣску на дыни, а човѣкъ то маленькій хробачокъ, що безустанно вертитъ ся по уровени землѣ. А однакъ той човѣкъ дойшовъ своимъ разумомъ до того, що докладно познать те свое велике помешкане, вымѣривъ его и зневоливъ все до своеи службы, что лишь на ен уровени знаходитъ ся.

Не такъ оно же дуже давно, коли люде дознали ся, що земля есть округлою. Рѣковѣ тому зѣ 1000 найвченѣйшй люде гадали, що земля есть плоскою, бо на око такою намъ выдѣе ся. Ще 400 рокѣвъ тому, не было точной певности, що земля есть округлою. Вправдѣ Кольюмбъ, коли въ р. 1492 выѣзджавъ въ подорожъ, котрой наслѣдкомъ было водкрыте Америки, будъ перекопаныи, що земля мусить бути округлою, та певныхъ доказѣвъ на тое не мавъ. Ажъ въ кольканыцятъ рокѣвъ опѣселя славный Португалчпкъ Магелянь, своею водвагою, доказавъ намъ, что земля мусить бути округлою. Выбравъ ся водѣ въ подорожъ кораблемъ и ѣхавъ усе на захѣдъ сонця. Нещасте хотѣло, що вѣнь згнувъ въ битѣ зѣ дикими людами, але его товарищѣ ѣхали все дальше на захѣдъ и — що скажете — по трехъ рокахъ небеспечной плавыи, вернуло они назадъ до вѣтчыи, але вже зѣ противнои стороны, зѣ вѣходу. Такимъ способомъ оплынули они землю довкола, черезъ що доказали, что та земля мусить бути округлою. Водтого часу обѣжджали люде землю на все сторо-

ны и все, коли лишь хотѣли, могли выѣхати въ одну сторону, а другою противною вернутн.
Кромѣ того доказу про округлость землѣ, маемо ще и иншй. Ось, примѣромъ наближаемо ся до якогось мѣста, положеного на ровнѣнѣи, то бачимо, что оно не покажеть намъ цѣле водѣ разу, але степеио, поволн, мовъ бы зѣ-за якои выпуклости. Напередѣ добачуемо найвышнй вежѣ церковъ, потомъ дахи каменнцѣ, ажъ въ концѣ цѣлыи дома. А противно, коли воддаляемо ся водѣ мѣста, то спершну зникають намъ стѣнчы домѣвъ, потомъ дахи, а на остатку верхи вежѣ. Все те зникае якъ бы за выпуклостею.

Такъ само дѣе ся на морю, котрого уровень выдѣе ся намъ ровною. Кораблѣ, що плывуть геть десь далеко, показуютъ ся не водѣ разу цѣлы — якъ мусѣло бы бути, если-бъ уровень землѣ и моря будъ плоскй — але выплывають, мовъ бы зѣ-за якои воднои горы. Напередѣ видимо хоруговки на маштахъ, потомъ машты, а въ концѣи цѣлыи корабель. Все те было бы неможливымъ, якъ бы вода не была выпуклою.

Та що таке дѣе ся на суши и на водѣ, то зѣ того выходитъ, что земля всеюди однаково выпукла. А всеюди однаково выпуклою може бути лишь куля. Однакъ въ двохъ мѣсяцяхъ земля трохи менше выпукла немовъ бы трохи стята. Тотй два стятй мѣсци положенй на двохъ противныхъ мѣсяцяхъ землѣ и называють ся бѣгунъ и м. п. Оденъ бѣгунъ знаходитъ ся на повнѣнои и зѣе ся повнѣночымъ, а другой полудневнымъ.

Если мы теперь въ мысли нашѣи потягнѣмо просту лѣнию водѣ повнѣночного бѣгуна до полудневого черезъ середину землѣ, то тотя лѣниа буде осею землѣ.

Щобъ легше можъ запамятати розличныи вѣдомости про нашу землю, то люде выдумали робити штучный кулѣ, котры представляютъ нашу землю, розумѣе ся зовѣтѣмъ помешканю. Куля тотя называе ся глыбустомъ. Глыбусты тѣ суть розмѣитѣи величины — наибольше ихъ вживаютъ по школахъ, а не зашкодило-бъ, щобъ было и въ каждой хатѣ. На такомъ глыбустѣи поывзначуванй суть моря и сухи землѣ въ такомъ положеню якъ суть на правду на землѣ. Глыбустъ уставленный есть на деревнойи подставѣ. Серединою глыбуса зѣ горы въ долину чертягнѣный желѣзный пруть, що означае вѣсь землѣ, а при концѣи тыхъ дрѣтовѣи суть бѣгуны, въ горѣ повнѣночнй, а въ долинѣи полудневнй. Если на глыбустѣи нарысуемо лѣнию, що йде довкола въ ровнѣи воддаленю водѣ обохъ бѣгунѣвъ, то току лѣнию куля глыбуса подѣлнть ся немовъ на двѣ ровныи половныи, двѣ повкулѣ, зѣ водѣ она зѣе ся лѣнию ровннкоюю або ровннкоюмъ.

Подобною лѣниюю або ровннкоюмъ дѣлимо собѣ въ мысли нашу землю на двѣ повкулѣ: повнѣночну и полудневу. Мы мѣшкаемо на повнѣночнй повкули, а Бразилія лежить на полудневѣи повкули.

II. Якъ выглядала бы земля, якъ бы еѣ перекрѣтн на двѣ половныи? Знаемо вже, что на уровени землѣ, знаходитъ ся суша и воды, а надъ ними здѣймае ся повѣтре. Але цѣкава то рѣчь, що то знаходитъ ся въ глубинѣи землѣ, ажъ тамъ въ ен нутрѣ? Якъ бы то выглядала земля, якъ бы еѣ перекрѣтн

„SVOBODA“
(LIBERTY.)
Weekly Paper.

The only Russian political newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken and is the best advertising medium.

Published every Thursday at Mt. CARMEL, PA. by the „SVOBODA“ Publishing Co.

All communications should be addressed to:

„Svoboda“
Mt. CARMEL, PA.
P. O. Box 13.

Предплата річна 2.00
До старого краю..... 3.00

Всі дописи в гроші про-
симо висылати під адресу:

То „SVOBODA“
P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

НАША ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ ЩО
ТИЖНЯ В ЧЕТВЕРГ.

Entered the post office at
Mt. Carmel, Pa. as second
class mail matter.

Купуйте книжки!

В редакції „Свободи“
можна дістати сліду-
ючій книжки:

Канадійська Русь
Написав Н. Дмитровъ
ЦІНА 10 цт.

**Як чорт заслуживъ
кусника хлѣба.**
ЦІНА 10 цт.

Образки зъ Америки.
Написавъ Бузько.
ЦІНА 10 цт.

**Народный рухъ Ав-
стро-Угорскихъ Ру-
синовъ Ч. I.**
Написавъ М. Павлицъ.
ЦІНА 15 цт.

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ“.

ВѢСТИ ЗЪ АМЕРИКИ.

Зъ Yonkers, N. Y.

Торжественно відкриті читальні, на котрі прибули до насъ Всеч. о. Н. Подгорецькій ізъ двѣчатами зъ Jersey City, відбулось дня 5-го червня с. р. Всеч. о. Н. Подгорецькій відкрити читальню прекрасною і до серця проникаючою промовою. Далше говорили о загальному положенню Русинів, о знесеню панщини, о значіно читальні, та о користяхъ, які може читальня принести. Народъ, котрого підъ той часъ зобразилось до 200 числомъ, слухавъ зъ увагою кожного слова і не мігъ налюбоватись такъ красною промовою. Дівчата зновъ нашими милосливними іспіванми і декляціями бавили насъ до пізної ночі.

Відтакъ начались наради. Читальня надано імя Маркіяна Шашкевича. Далше ухвалено вступне і мѣсячне. Членівъ вписалось на разъ 70. Далше выбрано видѣль, до котрого увійшли:

В.Копча, голова, С. Фецько, заст. г. С. Сосенко, секретарь, А. Драганъ, касієрь, Ст. Радко, контролоръ, Ів. Гузий, бібліотекаръ, Н. Одиамброкъ, газда. Слава і честь належить ся о. Подгорецькому, що такъ дбають о просвітѣ свого руского народа і не жаловали труда прибути до насъ, тымъ больше щирю подяку складаємо вамъ за подаровані намъ книжки до нашої читальні. Надѣємо ся, що і на будуче не забудете о насъ і будете піддавати нашої читальні свѣжихъ соківъ і на дальше, щобъ она якъ найлучше розвила ся. Во і хто-жъ насъ научить? Хто намъ покаже дорогу до просвітѣ, якъ не вы? Нашъ о. дух. не дбає за насъ, лишъ за долары, а вмѣсто дати намъ яку добру науку, показати якъ бы въ свѣтѣ красше і лучше жити, называє насъ вѣдь престолоа худобою....

поганими і показує на насъ пальцями, якъ на якихъ о-статныхъ злодѣвѣвъ въ церкви!.... Братство наше, галицке, хотять конче розби-

ти і въ той цѣли черезъ цѣль три недѣль сыпавъ пашквилъ вѣдь престолоа, та заказуванъ, щобъ нѣхто не важивъ ся до того братства приступити. Но ошукавъ ся, бо братство наше не лишъ, що не ушло, но еще въ трое збольшило ся, такъ, що днесъ тоє братство числить 105 членівъ і має въ касѣ выспе \$500. Що больше, выгнавъ насъ изъ церковной галѣ і не давъ намъ тамъ нашій митинги відбувати, думаючи, що мы вже не знайдемо собѣ и-шної галѣ. Но і тоє не помогло. Мы знайшли собѣ дуже хорошу і просторону галю, въ котрій братство відбуває митинги і єсть помѣщена читальня. Початокъ кождый єсть трудный, але зъ часомъ, за помічю нашихъ священниківъ чей буде лучше.

Въ имени читальні им. Маркіяна Шашкевича:
ВАСИЛЬ КЮПЧА, председатель.
СЕМ. СОСЕНКО, секретарь.

**Гигієна або наука о здо-
ровлю.**

Подаетъ д-ръ С. ВЛЮМБЕРГЪ.
—†—
(Конецъ).

На закончене моеи бесѣды про чистоту, якъ одну зъ найважѣйшихъ средствъ, охороняющихъ насъ передъ численными недугами, я розкажу читателямъ анегдотку про „Фецю“, про котрого певно декотрі чули зъ рускихъ, народныхъ читанокъ. Я хочу лишъ вѣдѣвать той розказъ въ памяти читателѣвъ, бо вѣнь нашгядно доказує наслѣдки нечистоты. Той розказъ кончить ся ось такъ:

„Въ одномъ царствѣ, въ одномъ мѣсцевости живъ собѣ чоловѣкъ именемъ Феця. Живъ вѣнь собѣ одинчкомъ на томъ свѣтѣ, не маючи жадной родины. Не було кому навтрувати за нимъ въ дѣтність, чистити его і мыти. Феця выраставъ въ грязи і не знавъ жадной чистоты. Коли було не стрѣтись его, Феця все заболоченый. Не змѣнявъ вѣнь сорочки недѣлями, не мывъ

рукъ і лица мѣсяцями, а въ купели, Богъ знає, коли бувъ. Добрий люде обдаровували его одежію і бѣлемъ, напоминали его про чистоту, поясняли лихъ наслѣдки нечистоты, та Феця якъ бувъ, такъ і лишивсь смарозовомъ. Запустивъ вѣнь нечистотѣ у себе до тон степені, що ажъ занедужавъ, бо тѣло его покрывлось струпами. Феця натерѣвъ ся чимало вѣдь тыхъ струповъ, ажъ добрий люде змилосердились надъ нимъ і завели его до шпиталю. Тамъ сейчасъ его вымыли, дали ему свѣже бѣле, а лѣкарѣ зачали его лѣчити. Довго Феця пролежавъ въ больницы та въ конці вийшовъ зъ вѣдтамъ здоровъ. Лѣкарѣ подарували ему свѣже бѣле і одѣжъ і строго его накартали держати себе чисто і опрятно, бо въ противномъ случаю, вѣнь ще горше занедужає, а тогдѣ буде его дуже важно вылѣчити. Феця обѣцявъ і присягавъ ся, що нѣколи про чистоту не забуде, а все буде єѣ мати на тямѣ. Якійсь часъ Феця по правдѣ додержавъ слова і носивъ ся досѣ чисто.

Встрѣтивши его бувало на улиці: нашъ Феця вымытый, причесанный, въ чистомъ бѣлю і одѣжѣ, ажъ любо глянути на него! Але лучилось Фецюви працювати підъ землею. Забувъ вѣнь опять про чистоту і подчасъ бѣжена взявъ вѣнь нечистыми руками до устѣ кусничъ хлѣба. Феця вразъ зъ хлѣбомъ проковтнувъ і якусь заразу; стало нимъ кидати, вѣнь бувъ въ судорогахъ, попавъ въ непри- томный станъ і вже жадна медицина не була въ силѣ помочи ему. Такъ і умеръ бѣдный Феця вѣдь своєи нечистоты. — Ось вамъ наслѣдки нечистоты!

Пророцтва Фальба.

Фальбъ, вѣденскій природознавца, заповѣдає на липень велкый буръ і безнастанній зливы при холодномъ воздухѣ. Таку саму слоту заповѣдає на серпень і вересень, при томъ частій бурѣ і рясной дощѣ, наслѣдкомъ чого стане холодно. Въ першій половинѣ серпня мають бути такожъ бурѣ, въ другій слота і холодный воздухъ — въ горахъ навѣтъ снѣгъ, при конці серпня зновъ спека. Въ вересню снѣгъ навѣтъ въ долинахъ. Пригадуємо, що пророцтва Фальба пераздѣйснялись.

НОВИНКИ.

Екзаменъ въ Шамокинѣ, Па.
Дня 18. с. м. відбувъ ся испытъ дѣтей въ Шамокинѣ. Після Службы Божой, відспіваной мѣсцевымъ священникомъ о. И. Констанкевичомъ, згромодило ся до 50 дѣтей въ просторій церковной сали, щобъ показати численно зобраннымъ родичамъ і гостямъ, що надармо не дерли чобѣтъ, ходячи цѣлымъ рокомъ до школы.

Сума грошей яку заплатитъ „Р. Н. Союзъ“ родичамъ, если умре дитина належащи до „Союза“ черезъ:

Вѣкъ дитины, коли вступила до „Союза“	30 днѣвъ	1 рѣкъ	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15 лѣтъ.
1 годъ	15	17	20	24	29	35	42	50	60	75	95	106	118	131	145	300
2 годъ	17	20	24	29	35	42	50	60	75	95	106	118	131	145	300	
3 годъ	20	24	29	35	42	50	60	75	95	106	118	131	145	300		
4 годъ	24	29	35	42	50	60	75	95	106	118	131	145	300			
5 годъ	29	35	42	50	60	75	95	106	118	131	145	300				
6 годъ	35	42	50	60	75	95	106	118	131	145	300					
7 годъ	42	50	60	75	95	106	118	131	145	300						
8 годъ	50	60	75	95	106	118	131	145	300							
9 годъ	60	75	95	106	118	131	145	300								
10 годъ	75	95	106	118	131	145	300									
11 годъ	95	106	118	131	145	300										
12 годъ	106	118	131	145	300											
13 годъ	118	131	145	300												
14 годъ	131	145	300													
15 годъ	145	300														
16 годъ	300															

Хто пригляне ся добре той таблицѣ, то пізнає, що дѣти въ „Союзѣ“ достануть больше помертне, якъ примѣромъ въ Metropolitan L. I. Co. або другихъ.

на двоє, такъ якъ яблоко? Зовсімъ природно, що таке крайне неможливе на дѣлѣ, але мы можемо то зробити въ нашій мысли, можемо собѣ те лишъ увявити. Отже, якъ бы мы оту землю перекроїли, то она выглядала бы менче больше такъ:
Напередъ перекроїли бы мы повѣт্রে, котре тягне ся въ гору грубою верствою на якихъ 10 миль. Въ томъ повѣтрью уносять ся хмары, зъ котрыхъ падає дощъ, зъ котрыхъ бють перазъ громы і подчасъ бурѣ блискає.
За тымъ йде перекрої моря або воды.
Занимає она майже три четвертыхъ цѣлон земли.
Підъ водою, або і на верхі видно твердо, скалисту шкаралупу землѣ. Тота шкаралупа то щось такъ, якъ лупина на яблоку або скорка на цитринѣ, а грубою єсть на больше якъ 20 миль.
А цѣлый осередокъ землѣ заповнений розпаленою, розтопленою масою камѣня і всего, що входить въ складъ земской шкаралупы і все ся розпаленымъ осередкомъ або нутромъ землѣ.
А затѣмъ зъ такого перекрою видко, що наша земля складає ся зъ слѣдующихъ частей:
1) Зъ розпаленого нутра, котре занимає най- больше мѣсца; 2) зъ скалистой шкаралупы, котра въ дѣйсности єсть тонкою, твердою шкаралупою того розпаленого, пльнного нутра; 3) зъ воды, котра мѣститъ ся въ великихъ заглибленяхъ твердои шкаралупы і 4) зъ повѣтря, котре оточує цѣлу землю верствою на 10 миль грубою.

Все те становить мертву часть землѣ. Але земля складає ся ще зъ живыхъ иствотъ: рослянъ, звѣрятъ і людей.
Зъ того — рослины покрывають выстаючій части твердои шкаралупы, якъ і дна водній або ростуть і въ самыхъ водахъ. Звѣрята жють голвно на уровени твердои шкаралупы, однакъ декотрі можуть перебувати въ малій глубинѣ підъ землею — примѣромъ: креты, глисты; инші можуть взносити ся въ повѣт্রে, якъ птахи, овады.
Въ конці чоловѣкъ може жити тѣлько на уровени твердои шкаралупы. Тамъ буде вѣнь дома, управяє землю; зъ богатствъ, які она ему дає, бере поживу, одѣжъ і все, що ему до жита потрібне. Але якъ бы ему ще було мало, силою своего розуму, побудовавъ кораблѣ і на нихъ пльває по всдѣ; выдумавъ баллоны і взносить ся въ гору выже птахѣвъ; покопавъ глубокои долы і рыє ся въ підземлю, шукаючи скарбовъ, укритыхъ глубоко въ нутрѣ землѣ. Поставлений паномъ всего сотворѣня, уживає своєи власти якъ выѣ і може, щобъ заповнити щасте собѣ і другимъ людямъ.
Повторимо еще разъ зъ чого складає ся наша земля:
1) Зъ розтопленого нутра.
2) „ скалистой шкаралупы.
3) „ воды.
4) „ повѣтря.
5) „ рослянъ.
6) „ звѣрятъ.
7) „ людей.
По черзѣ поговоримо про тѣ складовы части.

III. Що думали про нутро землѣ освѣченія народы старинности? -- Взрѣстъ тепла въ глубинѣхъ копальняхъ. -- Про жерела і выбухи горячей воды.
Вѣдь давна вже призадумувались люде надъ тымъ, що то тамъ єсть въ глубинѣхъ землѣ і вѣдь давна вже, незначачи ще цѣлой землѣ, догадували ся они, що въ нутрѣ землѣ знаходять ся огонь, що все тамъ щось палить ся.
Старинный народы — Греки і Римляне, мешканцѣ полудневои Европы, мали навѣтъ въ своихъ поганскихъ религіяхъ окремыхъ богѣвъ, котры немов бы мали перемешкувати підъ землею, въ той державѣ огня. Одинъ зъ тыхъ богѣвъ звавъ ся Вулканъ; мавъ вѣнь тамъ кузницю, въ котрій выковувавъ збрую для знатѣйшихъ войовникѣвъ. Вѣдь того кованя роздававъсь підземный гомѣнъ, земля дрожала, а зъ кузней мовъ зъ димарѣвъ, выдубувались на землю огнѣ і дымы.... Такъ розказували собѣ люде про нутро землю ще передъ двома тысячами роковъ.
Певно, що се байки, але въ тыхъ байкахъ єсть де-що і правды. Бо поправдѣ, перазъ чуты було въ Греціи подземный гукъ, часто лучили ся грозный трясєня землѣ, а зъ колькохъ горъ на полудне вѣдь Риму въ Италиі, выдубували ся огнѣ... Такимъ способомъ люде мусѣли довѣрити въ подземный огонь, коли бачили его на влаейнй очы. Та, що не вмѣли собѣ пояснити якъ слѣдъ того явища, выдумали божка Вулкана, що кувавъ збрую підъ землею. Нынѣ вже єсть инакше. Въ доказъ розпаленого нутра землѣ маємо чимало даныхъ, зъ котрыхъ наведемо колька. Знаємо, що въ пѣвниці навѣтъ въ лѣтъ хо-

лоднѣйше якъ зъ надворю. Здало-бъ ся, що чимъ глубше сходить тымъ повинно бути холоднѣйше — чи такъ?
Тымчасомъ выходити противно. Чимъ глубше йти въ землю тымъ теплѣйше, а копальники вугля найлучше про те знаютъ, бо навѣтъ въ зимѣ можуть працювати лишъ въ сорочкахъ. Показало ся, що на кождыхъ 45 лѣтѣвъ глубины приростає оденъ степенъ тепла. Яке-жъ пояснати той прирѣсть тепла въ мѣру посуваны ся до середины землѣ? Не инакше, якъ тымъ, що нутро ея заповняє розпалена маса; чимъ глубше копальня, тымъ больше наблизжаємось до того огня. Доси знаємо лишъ про копальни на одну англ. мильу глубокой і тому не знаємо чи дальше тепло збольшає ся въ той самій мѣрѣ, що й въ найглубшихъ копальняхъ. Если-бъ однакъ і дальше на кождыхъ 45 лѣтѣвъ глубины приростає оденъ степенъ тепла, то обчислено, що въ глубинѣ 3 англ. миль єсть вже такъ горячо, що вода мусить кипѣти, замѣняти ся въ пару. А въ глубинѣ 120 англ. миль єсть вже така страшна спекота, що всѣ камѣня і металл мусѣть топитись.
Зъ того обчислена выходитъ, що твердои шкаралупа землѣ може выносити до наибольше 120 до 180 англ. миль глубины. Дальше, до самой середины землѣ, то єсть близько 6 тысячъ англ. миль глубоко, розтягаєсь розтоплене, огнисте нутро землѣ.
Другимъ доказомъ, що нутро землѣ выповняє розпалена маса, суть жерела горячей воды. Жереломъ зведемъ взагалъ воду, що трикає зъ глубинъ землѣ. Лєно для кождого, що — если то правда, що нутро землѣ розпалене — то вода, що трикає зъ глубины, буде горячѣйша чимъ походить зъ большой глубины.

Водъ кого походить назва Америка?

Авторы славныхъ дѣлъ, великихъ вынаходѣвъ, маюте те нещасте, що другіи приписують собѣ дуже охотно тое, що иншіи зробилю. Те саме случилось съ Колумбови. Водкрывъ вѣнь Америку, про що нѣхто не стане сумнѣватись, а земля не носить его имени, а звесъ именованъ его пріятеля, котрому було на имя Америкусъ. Вѣнь бувъ Волохомъ якъ и Колумбъ, бувъ образованымъ морякомъ и описавъ впервые земль, водкрывъ Колумбомъ, котрий самъ оглянувъ, добре познавъ, описавъ. Коли люде читали описъ про новый свѣтъ, то бесѣдували за то ту кранну, що она звесъ Америка, бо Америкусъ про неѣ написавъ. И водъ того часу земля, де мы мешкаемо, не называе ся Колумбія, якъ бы повинно бути, а Америка.

Математика а подруже

Якійсь Нѣмецъ, що любивъ багато рахувати, обчисливъ въ одной берлинской часописъ, кѣлько людей женить ся и прийшовъ до того пересвѣдченя, що нарѣкани матерей дорослыхъ дочокъ е дуже оправданіи. Зъ его дослѣдовъ показуе ся, що мужчины вприве болше чимъ женцины; имено на 100 мужчинъ иде до гробу 38, закымъ переступлять 5 рокѣ житя, а 44 на 100, коли доживуть 18 лѣтъ. Выходитъ зъ того такъ, що въ богатѣ краяхъ е болше женцины якъ мужчины. Изъ 100 особѣ е лишь 35 подруженыхъ, 60 неподруженыхъ и 5 повдовѣлыхъ. Коли отже подыбати на дорожѣ 100 особѣ одна за другою, то що 20 особа зъ нихъ мусуть бути вдовцями або вдовою, а мѣжь кождыми пятьми три особы шо найменше е вдового стану. Болша половина всѣхъ женцины выйдла замужъ въ вѣцѣ водъ 21 до 25, одна четверта часть зъ нихъ около 25 а 30. Мужчаны женять ся ровнюжь найболше мѣжь 20 а 25 рокомъ житя. Найболше подружій припадае въ грудни, водтакъ въ червни и въ вересни, а найменше въ мартѣ. Але шо завсѣгды зъ трехъ мужчинъ 1½ зъ нихъ е кавалеромъ, то та обставина обурюе до живого поважній матерн.

И противно: можна сказати: коли маемо на земли жерела горячей воды, то тамъ въ глубинѣ мусить бути горячо, котре огрѣвае тоту воду.

И дѣйстно. Въ многихъ мѣстахъ на земли маемо жерела горячей воды. Въ однихъ она теплава, въ иншихъ горяча выдубуваеъ зъ парою такъ, що можна въ нѣй яйце зварити. Славными суть Теплицѣ и Карлови Вары або Карльсбадъ въ Чехахъ, де вѣдять лѣчити ся недужій люде. Але вѣчымъ суть ты жерела въ порѣвнаню зо такъ зваными г а й з е р а м и на островѣ Исландіи, на пѣвнѣчномъ входѣ Америки. Головно славнымъ есть Великій Гайзеръ на Исландіи. Кипуча вода тряскае тамъ спосомъ на сто локтѣвъ высокимъ зъ нутра низшого узгоря, шо мѣститъ въ собѣ зборникъ воды. Выбухъ той воды не все тревае, а противно, лучаеъ се шо кѣлька годинъ, а деколи ажъ шо кѣлька днѣвъ. Въ звычайной порѣ вода въ зборнику есть спокойна и толькѣ здѣймаюча ся надъ нею пара показуе про еѣ теплоту.

Передъ выбухомъ топ горячей воды, роздаеъ пѣдземный лоскѣтъ, земля дрожитъ. Пара нагромаждена въ глубинѣ, подносить воду, варить еѣ, ажъ выкидае великій снопъ въ гору, той спадаючи на доль, розбрызкуеъ въ мліоны капель, бурить ся и пѣнять, мѣшаючиъ зъ паромъ. По кѣлькохъ хвляхъ выбухъ успокоюеъ — а уровень воды въ зборнику стаеъ по воли вновь гладкою, спокойною якъ и перле....

Въ Сполученыхъ Державахъ пѣвнич. Америки, въ мѣцевости, званой „хланею огня“, есть тысячи подѣбныхъ вытисковѣ, а мѣжь ними оденъ, шо здѣймаеъ въ гору подчасъ выбуху понадъ 200 локтѣвъ.

(Дальше будѣ)

Пріяны плавбы по фляхъ житя.

- 1) Плавати по фляхъ житя належитъ носомъ у гору, а чуткимъ ухомъ на кождый подѣзрѣльный шемрѣтъ.
- 2) Задержуватись можна лишь въ дуже спокойныхъ пристаняхъ.
- 3) Любити грошѣ.
- 4) Влазити на каркъ кожодому, щобъ тымъ способомъ не дати вляти на свой каркъ.
- 5) Продати, шо вдасть ся а куповати лишь пожиточній и недорогій рѣчи.
- 6) Держати языкъ за зубами о стѣлко, о скѣлько се годить ся зъ особистымъ бизнесомъ.
- 7) Шанувати люди ажъ пошла ихъ смерти.
- 8) Вытерѣватись ямокъ, копаныхъ наибольшимъ ворогомъ — самымъ собою.
- 9) Чувствами и наметностями треба бавитись, бо они звычайно грають съ тымъ, хто ними не бавить ся.
- 10) Треба памятати, шо досыте часто нѣхто не надѣеъте вамъ такъ, якъ сердечный пріятель.
- 11) Мрїямъ може воддаватись той, хто має силу зносити розчарованя.
- 12) Треба старанно скривати ключѣ водъ сердца и водъ шапки зъ грошми.
- 13) Цѣнѣтъ болше чужой обѣды якъ власной.

Старѣсть-вѣрадѣсть.

Недавно тому ставаеъ передъ судомъ въ Буденештѣ оденъ старецъ и оскаржуеъ свои три дѣньки, котры не хотѣли его спомогати въ старости лѣтъ. Жалуеъ въ вѣнь, шо выховавъ свои дѣти якъ лишь мѣгъ найлучше, а теперъ, коли вже неспособный до жадной працѣ, они его покинули. Его дѣньки, а взглядно зятѣ оправдувались такожь недостаткомъ хочъ не водказувались водъ малои помочи, а оденъ зъ тыхъ зятѣвъ водозваеъ ся: „Высокой суде! Одѣжь, шо маю на собѣ, належитъ до мого пана, котрому служу и того не могу воддати: иншого нѣчого не маю. Если бѣ однакъ прійшовъ до того, щобъ и я давъ де-шо старому, въ такѣмъ случаю воддавъ бы-мъ старому зъ наибольшою охотою мою жену, а его доньку.“ Не знати, яку мїну зробилю судѣ, коли почувли про такой дарунокъ для старця...

Заваливъ ся мѣстѣ.

Зъ Олифантъ, Па., доносятъ намъ, шо минушого тыжня, въ середу, заваливъ ся мѣстѣ, шо котрымъ перевозежо вугле зъ майновѣ на бреху Онтарио. На мѣстѣ тогдѣ находилсь при роботѣ нашъ два Русвыни: Тимко Ткачъ и Петро Хомикъ, котры разомъ зъ мостомъ звалились зъ высоты 75 стѣпъ на долину. — Теперъ оба дуже потовченій лежать въ скрептонскомъ шпиталю. Хомякъ якѣсь выйшовъ цѣло зъ топ катастрофы, а Ткачови водрѣзано руку, але лѣкарѣ кажутъ, шо буде жити. Ткачъ и Хомикъ походить зъ Галичины, села Завадки Рымановской и першій зъ нихъ есть членомъ „Союза.“

Спростоване

Въ попередномъ числѣ „Свободы“, въ списѣ участниковъ конвенци, пропушено черезъ похѣбку имена: Ивана Ардана, б. секретара „Р. Н. С.“, Дениса Пырча, видѣлогого и Семана Митренка, делегата зъ Оупр-хант, Па.

LIEUTENANT RICHMOND P. HOBSON.
High up in the list of heroes developed in the war with Spain was written the name of Richmond P. Hobson, who, with his little band of volunteers—heroes like himself—dashed by the forts at the entrance to Santiago harbor and sank their vessel, the Collier Merrimac, in the narrow entrance channel.
Офицеръ Р. ГОБЗОНЪ, герой въ водѣ Сантьяго де Куба.

Восенній податки.

Новый, податковий бѣлъ на покрыте военныхъ выдаткѣвъ станесъ невдовзѣ правомъ и тому не зашкодитъ приглянутись ему зъ бльшакъ. — На гербату наложили акцизу по 10 цнт. водъ фунта; за бочку павы платити ся буде по одномъ долларю болше якъ доси; водъ фунта тютюву выпадѣ платити по 12 цнт; водъ тыщици цигарѣвъ або папѣросѣвъ по \$1—3.00 водѣповѣдно до скѣлкости сигаретованого на ихъ фабрикацію тютюнового листа. Банки зъ 25 тысячами оборотового капіталу, складають будутъ по \$50 рѣчно, гелда \$50, нафтарѣ \$20, посередники гандльовѣ \$20, властители театровѣ, музеѣвъ и концертныхъ салъ по болшихъ мѣстахъ по \$100 рѣчно. На кождый бильярдъ (кульбя) або кругольно наложежо \$5 податку; на полисы убеспеченъ житя 10 цнт., на убеспеченѣ водъ огню и иншихъ нещастѣ по пѣвъ цента водъ доляра, на контракты найму по 25, 50 або 100 центѣвъ, водѣповѣдно до того, чи контрактъ заключеный на оденъ, два, три або болше рокѣвъ. За корабельный карты до чужихъ портѣвъ,рядъ брати буде по \$1—5 дол. На повномоцїя, вексель протесты, квиты на товары, переховуваній въ складахъ наложежо податку по 25 цнт. На кождый вексель и грошей переказы налѣжувати буде треба дво-центовой марки. Водъ спадку по близкихъ своякахъ платити ся буде по 75 цт. водъ кождой сотки долларѣвъ, а рядъ возьме ажъ 125 тысячь водъ заведеня публичного, если бѣ тому записавъ хто оденъ мліонъ долларѣвъ.

Варварство Ишпанцѣвъ.

Офицеръ Гобзонъ, шо то такъ водважно поплывъ зъ 6 товаришами до залува Сантьяго де Куба, щобъ тамъ затопленемъ лихого корабля загородити водворотъ Ишпанцямъ, сидитъ въ фортѣ Морро де Кастель, Американцѣ, коли бомбардували прибрежны форты, давали звагу, щобъ не нищити того форта, однакъ кѣлька куль упало и на него и по части ушкодили его. Заходить теперъ пытане, чи американекій полонники, шо тамъ були, згнули, чи нѣ. Если бѣ згнули, то Американцѣ, колп воднесуть побѣду надъ Ишпанцями, поставлять Серверу передъ военный судъ, бо вѣнь сразу обѣцая выдати полонниковѣвъ, та оцѣля, коли змѣркуеъ, шо такой заслуженый люде, якъ Гобзонъ и товаришѣ, могутъ собѣ спдѣти въ фортѣ, шо Американцѣ не скотять нищити того форта, де сидятъ ихъ полонники.

Якъ зачувати, то война потягне ся ще досыте дового и неодна жите треба буде зложити въ офѣрѣ, щобъ освободити Кубу водъ ишпанского ярма.

ЗЪ ПОЛЯ БИТВЫ.

Битва подъ Гвантанамо.

Въ пятницю дня 10. с. м. американска флота опанувала пристаъ Гвантанамо, де стало выходити американске войско на кубанску землю. Подчасъ того Ишпанцѣ напали ихъ, але кѣлька выстрѣлами зъ корабельныхъ канѣновъ водстрацено ихъ. Дня 12. с. м. колп вышло на берѣгъ болше амер. войска и пустились въ край, ишпанскій войска розпочали стрѣлянну, котра треваля до 13 годинъ. Ишпанцѣ мали лучшу позичю, бо находились въ крякахъ на взгорячъ и хто знае чи были бы уступили и тымъ разомъ, якъ бы Американцямъ не наспѣля помѣчь. По амер. сторонѣ мали згинути чотырохъ, а оденъ раненый, а ишпанскихъ стратъ на pewno не знати, хочъ й зъ ихъ войска мусить досыте упати, бо по ихъ уступленю видко було на земли слѣды крови.

СЛАБА ПОТѢХА.

Отецъ духовный: — Не журѣтъ ся такъ дуже, Андриу, если вже Богъ покличе до себе вашу жѣночку, то прецѣнь тамъ въ горѣ, на другомъ свѣтѣ, зновъ зойдете ся.
Андриу (задумавшись): — Та тотѣ мене наибольше трапитъ, пань-отче!

Судя: „Отже признаеъте, шо вы украли пять флапшкѣ червоного вина. Шо скажете на злагождене винны?“
Обжалованный: „Та хита те, шо вино було дуже кепске.“

„На-те вамъ крейцаръ, дѣдусю; змовте „Отче нашъ“ за мого небожника!“
— Додайте ще крейцаръ, побожна невѣсто, то змовлю и „Вогородице.“

Друкарня „Свободы“

выготовляе дуже точно, скоро и дешево всякій рѣчи, якъ: тикеты на балѣ, выгравки; статута для Братствѣ; водозвы, листы и въ загалѣ всякій рѣчи входячий въ кругъ дѣланя друкарнѣ, въ мовахъ: руской, польской и словацкой.

СМѢШНЕ.

ВЪ ЯКІЙ СПОСѢВЪ РОЗПОЧИНАЕ СЯ ВОЙНА?

При столѣ сидитъ чоловікъ, жѣнка и ихъ восьмилѣтний сынъ-одинакъ. Чоловѣкъ розказуе про послѣдній военный битвы. Въ томъ сынокъ пытае:

— Татуню, а якъ розпочинае ся война?

Запытаня дѣтей сузь неразъ труднѣйшій до розвязаня, якъ замотаній фильзофичный пытаня. То-жь не дивота, шо батько надумаеъ ся хвилинку, оцѣля водновѣдае:

— Война розпочинае ся примѣромъ въ той способѣ: Военный, турецкій корабель задержуе на морю купецкій корабель американскій, щобъ перековати ся, чи той не везе якого оружія до Греци.

Въ томъ жѣнка перебивае:

— Але-жь чоловіче божий чо-го бы тамъ американскій корабель ѣхавъ до Греци; а впрочѣмъ Турки мабутъ не мають военныхъ корабльѣвъ.

— Не перебивай менѣ. Я вже знаю, шо говорю.

— Бути може, але и въ те не вѣрю, бо се неправдоподобно, по шо-жь дармо завертати дитинѣ голову.

— Та шо ты можешъ знати о политикѣ, лучше зробишь якъ змовчишь.

— Якже-жь, то я, мати, не маю права до науки сына? А если бачу, шо не добре его научаеъ, не могу змовчатъ.

— Но такъ, ты нѣколи не можешъ мовчати.

Мелешъ языкѣмъ мовѣ перекунка.
Жѣнка подносить ся и кричить:

— Шо, я перекунка? Шо ты собѣ гадаешъ?
Чоловѣкъ встае и кричить: — Мовчи бабо, бо тобѣ хавку заткаю!
Жѣнка хапае за полумпосокъ и наближаеъ до чоловіка зъ воинничою мпною. Въ томъ сынокъ выскакуе на кресло и вымакуе рукамы вдволоненый.

— Отче, мамо, дайте спокѣй! Теперъ вже знаю, якъ розпочинае ся война!....

ПРОДАЖА РУССКИХЪ КНИЖОКЪ И БИБЛІОТЕКА.

Хочете купити собѣ книжку, яку лишь загадаете, або записати собѣ газету зѣ старого краю. пишѣтъ на адресу:

DO KANADY!

Hotel
HETMAN CHMIELNICKI
Alex Halaburda,
Mt. Carmel, Pa.

Коло лигайского дѣпа есть рускій готель, однокій на цѣле мѣсто рускій готель. Чистенько тамъ, всякій напои, якъ виска, пиво, румъ, темперъ и ин. дуже добрый и здоровый. Кто хоче переночувати, знайде тамъ чисте лѣжко и чемну услугу. А у Русин! Чимъ будемо все ходити по чужихъ людяхъ и за свои грошѣ по кутахъ стояти?

Коло лигайского дѣпа есть рускій готель, однокій на цѣле мѣсто рускій готель. Чистенько тамъ, всякій напои, якъ виска, пиво, румъ, темперъ и ин. дуже добрый и здоровый. Кто хоче переночувати, знайде тамъ чисте лѣжко и чемну услугу. А у Русин! Чимъ будемо все ходити по чужихъ людяхъ и за свои грошѣ по кутахъ стояти?

Коло лигайского дѣпа есть рускій готель, однокій на цѣле мѣсто рускій готель. Чистенько тамъ, всякій напои, якъ виска, пиво, румъ, темперъ и ин. дуже добрый и здоровый. Кто хоче переночувати, знайде тамъ чисте лѣжко и чемну услугу. А у Русин! Чимъ будемо все ходити по чужихъ людяхъ и за свои грошѣ по кутахъ стояти?

Коло лигайского дѣпа есть рускій готель, однокій на цѣле мѣсто рускій готель. Чистенько тамъ, всякій напои, якъ виска, пиво, румъ, темперъ и ин. дуже добрый и здоровый. Кто хоче переночувати, знайде тамъ чисте лѣжко и чемну услугу. А у Русин! Чимъ будемо все ходити по чужихъ людяхъ и за свои грошѣ по кутахъ стояти?

Lehigh Valley R.R.
In Effect May 15, 1898.

Пасажерскіи трены зъ Mt. Carmel до Buffalo, Scranton, Elmira, Wilkes Barre, White Haven, Hazleton, Mauch Chunk, Allentown, Bethlehem о год. 7:23 и 9:40 до полудня; а 12:28 и 4:38 по полудни.

До Philadelphia и New York-у о г. д. 7:18 до полудня и 12:28, 4:38 по полуд.

До Centralia, Shenandoah, Mahanoy City, Pottsville, Hazleton и до всѣхъ стаций въ окрестныхъ вугельныхъ о год. 7:18, 9:40 до полуд. и 12:28, 4:38 по полудни.

До Shamokin о год. 7:30, 11:32 до полуд.; а 2:20, 6:44 и 9:55 по полудни.

Экспресивыи трены до Philadelphia и New York-у о год. 7:18 до полудня; 12:28 и 4:38 по полудни.

Трены до Mt. Carmel: зъ New York-у о год. 8:20 до полудня и 4:10 по полуд. Въ недѣлю о год. 1:00 по полудни.

Зъ Philadelphia и о г. 4:10, 9:00 до полуд. и 4:50 по полуд. Въ недѣлю о год. 1:10 по полуд.

Зъ Pottsville о год. 9:45 до полуд., 12:35, 5:05 и 8:10 по полуд.

Зъ Wilkes-Barre о год. 8:00 до полудня, 2:58 и 5:35 по полуд. Въ недѣлю о г. д. 2:58 по полуд.

Недѣльныи трены до Philadelphia и New York-у и до всѣхъ стаций межъ тыми мѣстами о год. 9:00 до полудня.

До Pottsville, Hazleton, Wilkes-Barre и до всѣхъ стаций въ окрестныхъ вугельныхъ о год. 9:00 до полуд. и 5:55 по полудни.

Недѣльный тренъ до Shamokin о год. 10:21 до полуд. и 7:58 по полуд.

CHAS. S. LEE,
Genl. Pass. Agent,
R. H. WILBUR, General Supt.

УВАГА: Кто хоче ѣхати на Вестъ, най кунитъ собѣ тикетъ на лигайску желѣзницу, бо найлучшій и найвыгоднѣйшій. По близи информациіи удаеъте ся до: J. BEN. GOULD, Agent L. V. R. R. Mt. Carmel, Pa.

Dr. S. Blumberg,
1707 Carson str.
PITTSBURG, PA.

Кождый то знае, шо въ Америкѣ шукають за такымъ докторомъ, котрый покѣнчивъ свои науки въ старѣмъ краю. Дрѣръ Влюмбергъ выучивъ ся за лѣкаря на университетѣ въ Варшавѣ, а зложивши испытъ державный въ Филадельфиі о-сѣвъ въ Пѣтсбургѣ. Дуже добрый докторъ. Розмовити ся можна по руски, английски, нѣмецки и польски. — Якъ хорый зайдѣ до него, заразъ выздоровѣе!

РУССКІЙ САЛОНЪ
Петра Серафима
„на новомъ мѣстѣ“
въ Шамокинѣ, Па.

Где-жь-де, але у Серафима то уже можъ найлучше забавитись а и порядно склянку пива выпити. Кто у него лишь разъ бунъ, не хоче болше нѣгде поити, тѣлько до него. Масъ такожъ файну талию, где можна водбувати митинги, а и потанцѣвати собѣ.

Хочешъ мати „good time“ въ до Петра.

A. Wasserman,
91 Clinton str.
NEW YORK, CITY.

У него можна достати розмантіи словари и подручнички до науки англійского языка и фотографіи славныхъ людей. — Вѣтъ такожъ опралае книжки дуже таню и добре.

Mike Bosak
МАЙКЪ БОСАКЪ,
званий словенскій бізнесманъ въ Олифантъ залѣ живъ, теперъ великій складъ (wholesale) розмантыхъ напѣткѣвъ, у него можна до-статъ не лишь добрыхъ американскихъ трунокѣвъ: якъ виска, вина и пива, але масъ у себе на складѣ такожь правду староракъсу горѣлку и чисте старорейсове мадьярке вино, котре спроводжае впротѣвъ зѣ старого краю. А шо найважнѣше, шо продае то все не дорого.

Читайте!
Ану йдѣтъ перековати ся!

HENRY FREY
PHOTOGRAPHER
421 Lackawanna Ave.
Scranton, Pa.

Хочешъ мати красну фотографію, вѣрний портретъ, зайдѣ до того фотографа. Непарашъ зѣ слобу зайдѣ зъ жѣноку до него, дай ся знати, а будешъ матъ на цѣле жите памятку. Маше ладну дитинку дай фотографовати у него, а будешъ мати красній образъ. Сѣтъ у Васъ братство, най зайдѣ до того фотографа, а ищѣ Вамъ зрѣбѣть фотографіи и портреты, аки хочете. — У него рождородни фотографіи и портреты можна зановити и то по дуже уквѣркованій цѣнѣ. — За роботу гарантуе.

31 „Свободу“ наложѣтъ ся заплата!

СМАКОШЬ.

Мой пріятель Йосифъ, се олицетворене генія. Вонъ все знае, все розумѣе, нѣчо для него не чуже, нѣчо не чудесъ не мовъ бы буь кореннымъ Ханчикомъ. — Правда, що дехто натякавъ немов то Йосифъ не знае нѣчо, але Йосифъ казавъ противно, а понеже природа надѣлила его незрівняноно вымовою такъ, що нѣкого не допустивъ до слова, тому належить ему вѣрити, а не бути такимъ зловнымъ чоловікомъ. Якъ оно тамъ вже було, досить, якъ то кажуть, Йосифъ родивъ ся въ чепци, а мусѣвъ то бути немалый чепець, коли мѣра Йосифа въ животѣ выносила 53 цалѣвъ, хочъ що правда то голова мала лишъ 10 цалѣвъ. Годѣ зновъ вымагата, щобъ природа була щедрою у всѣмъ, та якъ справедлива, то водняла зъ головы те, що надоложила въ животѣ, а такимъ способомъ рѣвновага коштомъ головы захована въ животѣ. Здавало ся, що накопи-бъ Йосифъ упавъ зъ банѣ церковной, то мусѣвъ бы впасти лишъ на животъ. А животъ, тотъ гордоцѣ и цѣль житя Йосифа бувъ заразомъ жереломъ радости и смутку для него. Розкошею тогдѣ, колько разовъ удадо ся ему наповнити его якою небудь стравою, бо належить ся Йосифови признати, а якъ самошомъ не бувъ и якъ самъ выслулювавъ ся на перебиравъ въ „корытъ.“ За те и жереломъ нечуваного смутку и терпѣнь бувъ выжъ згада-ный животъ Йосифа. Колько разовъ мала головка Йосифа не змогла здобути ся на помысль, якъ бы выповнити той величезный животиско, толькы разовъ Йосифъ чувъ ся найнещасливѣйшимъ чоловікомъ. Въ хвляхъ такой жолудковои пуски, Йосифъ ходивъ мовъ строгий, звычайно говоркій, стававъ мовчливый и понурый, а хто его не знавъ то могъ бы погадати, що передуме надъ якимъ важнымъ водкрытемъ. Пригадую собѣ одного разу, а було се за нашихъ, памятныхъ, ново-йоркскихъ часовъ, де дуже рѣдко стрѣчалось зъ грошми, а пытае золото, чи сѣрѣбнои монеты было намъ обоятне, пукае хтось не смѣло до мого помешканя, зъ котрого по поводу незаплатенои ренты, мали мене выкинути слѣдующого дня. На мой голосъ вточуе ся на передъ обвислый животъ, сумный, пустой, повный розпуки животъ Йосифа, а въ слѣдъ за нимъ самъ Йосифъ. Не веселе було наше привитане, вонъ думавъ про свой животъ, а я про помешкане. — Разъ козѣ смерть — простогнавъ по хвили Йосифъ. — Разъ козѣ смерть — повторивъ и я. И зновъ мѣжъ нами мовчанка. Въ концѣ лице Йосифа стало выпогоджуватись, а его очи мовъ пракованы, смотрили въ одну точку на столѣ, на котромъ лежала монета, що представляла собою четверть доллара. — То твой квотеръ? — спытавъ баритономъ Йосифъ. — Последний! — водповѣвъ я зотхаючп. — А якъ бы такъ де-що перекусити? — спытавъ па-

ленъючи мовъ дѣвчина Йосифъ. — Бери, кусай! Ледве я выговоривъ ты слова, анѣ Йосифа, анѣ квотера не було вже въ хатѣ. За якихъ 20 хвиль Йосифъ вернувъ, держачи въ правци вепровый лобъ при чомъ втѣпный горохтѣвъ, де купивъ того лоба, якъ торгувавъ ся, щобъ липити 5 центовъ на хлѣбъ, яка то буде славно гостина и т. д. Не пытаючи богато розпаливъ огонь, приставивъ воду въ горшку, всадивъ до него лобъ до горшка, котрый бувъ за малый такъ, що половина лоба вызирала зъ горшка мовъ на помѣховиско. Та, тому, що подѣ ту пору было въ момѣ помешканю ажъ три головы, диятого урадилисьмо, що якъ зварить ся рыло, то тогдѣ обернулпсьмо вепрову голову до горы рыломъ, а уха на долѣ и варилисьмо дальше тоту третю голову. Йосифъ хватавъ зъ розкошою бухкотячу зъ горшка пару, нѣздря роздули ся ему, якъ тигрови, коли нюхтитъ добычу, въ концѣ водозвавъ ся зъ вдволенемъ. — Заразъ буде готове, я збѣгну за хлѣбомъ, а ты тымъ часомъ Юлюку, насыпъ соли и перцю до горшка. Сказавъ и зникъ за дверима. Въ мой задумѣ и цѣлковитой несвѣдомости кухарской штуки, выпавъ я пять горстокъ соли и толькы перцю до горшка, коли Йосифъ усмѣхнений вказавъ ся на порозѣ. Помѣшавъ воду въ горшку, накрывъ столъ, уставиъ голумиски и вытягнувъ голову зъ горшка. Сокирою розрубавъ той привсмакъ на кусники, оберъ зъ чола потѣ и попросивъ до стола. Мы усѣли, та ледви я вложивъ першій кусничкъ до усть, зѣрвався я мовъ опареный! Товста, надмѣрно посолена и попопрена голова застрягла менѣ въ горлѣ. — Але-жъ се послѣдне свинство — рыкнувъ я зъ обуренемъ. — Бо переперчивъ-есть страву! простогнавъ Йосифъ, поглядуючи на мене милосердно. Та се ему зовсѣмъ не перешкаждало хапати до усть оденъ кусничкъ за дру-гомъ, ажъ уха ему тряслися! — Я того не годенъ ѣсти! — водповѣвъ я зъ резигнацією. — Я самъ дамъ раду, — сказалъ Йосифъ. И додержавъ слова, бо въ колька хвиль свинчій лобъ потонувъ въ просторомъ животѣ Йосифа. Коли вже заспокоивъ першій потребности жолудка, вставъ, перейшовъ ся по комнатѣ: — На милость Бога, пити! — верещитъ и бѣгне до воды, якъ той подорожный по гѣсковатой пустыни Сагары, коли дѣрве ся на повѣрмертвый до жерела оазы, такъ жадно пивъ Йосифъ воду и здавало ся, что высмоктае цѣлый резервоаръ центрального парку. Коли въ концѣ по 10-хвильхъ безнастанного втягавъ воддойшовъ водъ воды, его животъ выглядывъ прегарно, выповненный цѣлою, свиничою головою и колькома галынами воды. Яки наслѣдки булп того нашего пилу, опсевати не буду, бо могъ бы-мъ обидити естетичий чувства читателѣвъ. Вѣзьмо.

T. TALPASZ
ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАЦЬ
РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ
— И —
ГОТЕЛЬНИЧІЙ.
246 Pearl Str.
Shamokin, Pa.
Недалеко русской плембани.

Добрый вечеръ друже мой!
— Добрый вечеръ, свате!
— А куда такъ спѣшите?
— До Галяша, брата!
— Что за Таляша? Звѣздъ вѣтъ?
— Та-жъ крапидъ нашъ милый
— У него всѣ Русины
— Подкрѣпляють силы!...
— Что за бригада и пиво тамъ!
— Обходять ся файно!
— Обслужутъ якъ братамъ!
— Танько падывайчино!

АНТОНІЙ ОНУЩАКЪ,
214 W. Lloyd, Str.
— SHENANDOAN, PA. —
* Рускій гетель. *
Чи вы вже люде не перестанете ходити по чужихъ готеляхъ и спомогати своимъ пентами другй народности? Та по шо шукати чужихъ богѣвъ! — Дивѣтъ добре по Шенандорѣ, а певно знайдете своего чолорѣка, въ котрого и вино и виска и пиво и темперъ и другй добрый и все свѣжй напитки, а услуга чемна, бо все-жъ то у Русина. А ще який то Русинъ? Каждый его дуже добре знае. Та-жъ то Антоній Онущакъ. Ну и якъ-жежъ не зайдете до него? — Грѣхъ бы бувъ смертельный якъ бы вы Русины въ Шенандорѣ оминали того широго Русина.

J. LIACHOWICZ
(I. Ляховичъ)
425 Shamokin st.
ШАМОКИНЪ, ПА.
Польско-литевскій zegar-мистръ и ювьеръ

Всеки направи zegarковъ выкоуе точно, танко и въ короткомъ часѣ и за направи гварантуе. — Мае на складѣ великй выборъ zegarковъ золотыхъ и сѣрѣбныхъ по дешевой цѣнѣ, и за доброту каждого zegarka гварантуе. Обручки слабины, якъ хто купедостаетъ въ поларуку гарный будѣжъ.
Стѣнный zegary дае на выплать.

УВАЖАЙТЕ, ВО И ТО ВАЖНЕ!
Хто бы мавъ делеке право най не ходитъ по покутныхъ жидѣвскихъ, такъ званныхъ тлумачахъ, але най удасть ся до правдивого адвоката Впляма Воколека, въ Скрантонѣ. Вонъ залагоджуе всякй справы въ кортѣ, а и сторокраевй и зъ нимъ можна розмовити ся по руски.
Адресъ его такий:
W. Vokolek
ATTORNEY AT LAW,
502 Lackawanna Ave.
COR. WASHINGTON AVE.
Scranton, Pa.

Dr. F. J. Meek
Д-ръ. МИКОЛАЙЧИКЪ
Cor. Shamokin and Chestnut str.
Одинокий лѣкарь, слабянчнъ на цѣле мѣсто. Лѣчитъ всякй хоробы совѣстно и въ короткомъ часѣ. Особливо незрѣванный лѣкарь въ справахъ положничихъ. Говоритъ по английски, по руски и по польски. Горячо поручаемо сего знаменитого доктора, нашего Русинамъ.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ
Д. Геречака и Ф. Михальского.
въ Jersey City, N. J.
38 Green Str.
Каждый Русинъ идучій зъ краю, чи до края, або марчий яку небудь потребу въ Нью Йорку, чи околиця, повнень вступити до того готеля, бо:
Тутъ достане найздоровшй и найтанний напитки великого рода.
Достане почлѣгъ таный, чистенький и безпечный.
Понеже зъ того готеля лишъ пару прокъ до пенсильванійского, лійайского и центральского дѣла, а также дѣла, звѣдкы стрѣтки розходятъ ся по цѣлымъ мѣстамъ и околиця, якъ Newark, Вауонне и т. д.
Феры до Нью Йорку и Бруклина такожъ подѣ носомъ.
Въ томъ готелю порадятъ вамъ безплатно, де тану шифкарту купити, а если не знасте, то запровадятъ васъ охотно на діно, або на шифу, та взагалѣ дадутъ всяку добру раду.
Въ готелю томъ е такожъ прекрасна галья на мѣтингъ, забавы и весѣля.

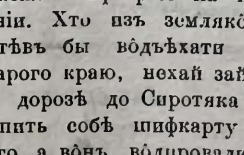
Руска бучерня.
— Russian Meat Market —
OLYRHANT, PA.
КУЗЬМЫ СВАЛЫ.

Гей рускій господиный, чи не перестанете вы вже разъ купувати у чужихъ? Та по що тягати ся за чужими, коли у своего Русина такъ само всего достати можна. А отъ погляньте! Тажъ въ Олифантѣ есть вашъ рускій бучеръ Кузьма Свала. Мае вонъ свѣже, добре, тане мясо всякого рода. Розвозитъ въ часѣ и пунктуально. Ану-жъ зайдѣтъ до него и попробуйте водъ него купувати мясо, а певно не пожалуете!

РЕСТАВРАЦІЯ И КАВЯРНЯ.
*** TROMETTER'S ***
(Тромейтеръ)
Cor. Rock & Sunbury str.
SHAMOKIN, PA.
напротивъ National Bank.
Свѣдая, Обѣды, Вечера.
Въ каждомъ часѣ можна достати такъ горячй якъ и зимний перекуски. Потравы прилагодженъ на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга пыльна и солидна.
Особній покоѣ для родинъ.
— Найлучшй вина, пива, дѣкеры, виски и всѣ можливй напитки. Цѣна дуже мала.
Препоручае ся всемъ сю реставрацію, а передовсѣмъ приѣзднымъ.
Пишучій сей адвертай-сментъ ручитъ за Тромейтера.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ YONKERS
Лазоря Сиротяка,
48 Washington str.
YONKERS, N. Y.
Хто не знае Лазоря Сиротяка? Вонъ мае красно зарядженый сторъ, просерно и бучерню. Посылае грошѣ до старого краю на всѣ части свѣта, скоро, танько и безпечно. Продае такожъ шифкарты на всѣ ливія. Хто въ зсмляковъ хотѣвъ бы водѣхати до старого краю, нехай зайдѣ по дорожѣ до Сиротяка и купитъ собѣ шифкарту у него а вонъ водироватитъ его ажъ на шифъ.
На шо давати ся зедати жидѣвскимъ агентамъ по Нью Йорку? Идѣтъ до своего!

Dr. John Szlupas
421 Penn. Ave.
SCRANTON, PA.
Знаменитый лѣкарь. Довольна практикка дала ему способность стати добрымъ лѣкаремъ. Лѣчитъ успешно всякого рода хоробы. Мае такожъ свою власную аптеку. Въ которой выроблываетъ ся дуже добры и помѣщи гѣкарства.
Розмовитъ ся по руски, литевски, по польски и по английски. — На цѣлый околицы знають добре Шлюпаса!

J. BOBKOWSKI
ПРЕДПРИЕМЦЯ ПОХОРОНѠВЪ.
Выпаймае такожъ керичи на похоронъ, хрестыни и весѣля по дуже низкихъ цѣнахъ.

300
PEARL and MULBERRY st
SHAMOKIN PA.
Удавайте ся въ потребѣ до него.

Иванъ Глова.
JOHN GLOWA
(POSTMASTER)
Excelsior, Pa.
ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.
Всякй потрібный рѣчи до житя, якъ такожъ убраня майнерскй и звычайный можна купити.
Посылае такожъ грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, танько и безпечно
Продае шифкарты.
Не водѣ нынѣ вже знають люде солидного Ивана Глову.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ltd.
— ВЪ —
Shamokin, Pa.
327 Shamokin st.
Наибольшій рускій компанічний сторъ въ Америцѣ. Заложеныи ще въ роцѣ 1889, а теперъ побольшений, украшений и на нову урядженый. Новый домъ великий, красный, котрый компанія купила 1896 року за \$18,000 показуе, что може компанічна работа. — Все розумный Русины належатъ до той компаніи, купують зѣ своего власного стору значить, спомогають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою \$2000.
Заряджае нимъ:
Теодоръ Федько

LAUER BREWING CO.
въ READING, PA
ЗАЛОЖЕНЫЙ 1866 року. — Выробляе 25.000 бочокъ мѣсячно.
Пиво одного зъ наибольшихъ броварѠвъ въ Pennsylvania „LAUER BREWING CO.“ есть вѠльнее водѣ всякихъ примѣшокъ, и для того есть найздоровшымъ. Завѣсѣды одной и той самой доброты и пріемного смаку и есть споряджане подѣ зарядомъ одного зъ найдобрейшихъ и досвѣдченыхъ пивоварѠвъ.
Выробляе въ найлѣпшомъ гатунку Porter and Lager Beer, Stock Ale, Old Brown Stout and Porter in Vaults.
Сальовѣсты и приватный родины повинны замавляти пиво лишень въ броварѣ:
LAUER BREWING CO.
READING, PA.

СВОЙ ДО СВОГО
Ефремъ Лучковецъ.
E. INDEPENDENCE near VINE STR.
въ ШАМОКИНЪ, ПА.
— РУСКІЙ ГОТЕЛЬ. —
Частенький тамъ готель зѠ всякими выгодами. Пиво, вино, виска, темперъ я другй напоѠ все свѣжй и найлѣпшого гатунку. Услуга чемна и солидна. Складки великй и малй послѣ вподобы.
Люде! Уже часъ покинути чужихъ, а пора вже себе самыхъ подпомогати.
Юліанъ Копыстьянскій
(JULIAN KOPYSZCANSKI)
420 W. Pine st.
ШАМОКИНЪ, ПА.
Перворядный салонъ рускій. — Найлучшй напитки можна ту достати, якъ: пиво на шкляпки и бутельки, вина розмантого гатунку, горѣвки досконалы, цыгара дуже добры.
Спѣшитъ Братя Русины до своего братчика Юлька.

O. Murdza & Bro's
46. Second st.
MT. CARMEL, PA.
O. МУРДЗА и БРАТЬ.
Сторъ заосмотреный въ найлѣпшй товары, спровадзованый выростъ зъ найпершихъ складѠвъ. — Майже всѣхъ РусинѠвъ въ Mt. Carmel заосмотрюе въ живности. Продае такожъ одагы майнерскй и посылаетъ грошѣ до старого краю танько, точно, скоро и безпечно.
Свѣй до своего — а до чужого не шай ся. ЖидѠвъ оминайте зъ чалака!
Steam Laundry.
Маеє сорочки, ковнѣрки, маншеты и другй рѣчи до прання, та занесѣтъ до Mt. Carmel Steam Laundry. ВѠдѣ сорочки 10 цнт., водѣ ковнѣрка 2 цнт., водѣ маншетѠвъ 4 цнт. — Офѣсъ той есть за Righeter's-овыми шторомъ зъ-заду.
Если хто потребуе конѠ и керичи на весѣля або похороны може достати по дуже низкой цѣнѣ у:
Robertsons Livery
West 2-nd Str.
Mt. CARMEL, PA.

Гаврилъ Малинякъ
Гуртовный складъ (Wholesale)
20 Market st.
SHAMOKIN, PA.

Мае завѣсѣды на складѣ свѣже добре пиво въ великихъ и малыхъ бочѠвахъ зъ найлучшихъ броварѠвъ, горѣвки (whiskey) и лѣкеры найлѣпшого гатунку
Братя! замовляйте у свого!

William D. Chmielewski,
231 E. Centre str.
SHENANDOAN, PA.
Панове сальонисты зъ Шенандорѣ и всѣ, що хочете пива бути для себе виски, танько и въ большой складкосты, зайдѣтъ до В. Хмѣльовского и замовляйте напитки у него. — Найне заробляють зъ васъ чужй, дайте заробити своему, божъ Хмѣльовскій честный и справедливый чоловікъ — „Свободу“ пренумеруе.
Купуйте у него!

Читайте и уважайте.
Станъ и огляни всѣ возы для бучерѠвъ, просерниковѠвъ, голсельниковѠвъ (до розвожена пива) и розличный другй, робленй зъ найлѣпшого матеріалу и найлѣпшой работы.
Головне ковалство
Специально выробляють ся желѣзныи плоты, и обгородженя надгробниковѠвъ.
J. B. Zimmermann
Cor. Independence and Market str.
SHAMOKIN, PA.

THOMAS A. ULIACKAS & JOSEPH RAYTKIEWICZ
436 Cherry str.
SHENANDOAN PA.
Гей темперансы, читайте. Хто зъ васъ хоче достати доброго темперу и вайсѣ бѣр-у въ бутелькахъ най зайдѣ до гуртовного складу Т. Улячка и П. Райткевича а певно не пожалуете.
Ану попробуйте!